

Forslag til satspuljeprojekt: 2013 - 2017

Alderssvarende talesprog til børn med høretab i Danmark:
- Afprøvning, dokumentation og best practice for Auditory Verbal Therapy (AVT) i Danmark

Forslaget er udarbejdet af deCibel – Landsforeningen for børn og unge med høretab

DANSKE BØRN MED HØRETAB SKAL HAVE ALDERSSVARENDE TALESPROG

Danske småbørn med høretab* opnår via den nuværende praksis ikke et alderssvarende talesprog forud for skolestart - helt modsat udenlandske småbørn med høretab. Det er kritisk, fordi et alderssvarende sprog er en grundlæggende forudsætning for at være velfungerende kognitivt, fagligt og socialt: Faktorer som er altafgørende for at blive en bidragende borger i Danmark på linje med andre mennesker uden et høretab. Det er ifølge udenlandske erfaringer muligt for minimum 80 % af alle børn med høretab at opnå et alderssvarende talesprog, hvis vi giver den rettet genoptræning.

Danmark er ellers førende på verdensplan, når det kommer til den audiologiske- og medicinske indsats, fordi vi har hørescreening af nyfødte og derfor tidligt kan diagnosticere et høretab og behandle med høreapparater eller for eksempel cochlear implant. Problemet er, at vi mangler en specialiseret og kvalificeret genoptræning, der tager over efter den medicinske behandling. En genoptræning som skal bringe børnene på niveau med deres jævnaldrende kammerater forud for skolestart.

I dag er genoptræning af småbørn med høretab afhængig af kompetencerne hos den kommunale talehørpædagog, og kvaliteten af genoptræningen og indsatsen er forskellig fra kommune til kommune. Endvidere findes der i Jylland to objektivt finansierede regionale tilbud med general talehørpædagogisk ekspertise. Der findes ikke et lignende tilbud på Sjælland.

Det har på landsplan vist sig ikke at være muligt at løfteopgaven i fht at sikre småbørn med høretab et alderssvarende talesprog forud for skolestart. I praksis modtager børn med høreapparater (HA) i mange tilfælde slet ingen talehørpædagogisk genoptræning. For børn med cochlear implant (CI) er der fra Sundhedsstyrelsens side beskrevet et års genoptræning i forbindelse med operation, og AVT er fremhævet som afgørende for det talesproglige udbytte blandt med CI. Det etårige genoptræningsforløb foregår på landets to CI-centre i hhv Århus og Gentofte, og er baseret på AVT.

Når vi kigger på udlandet, ser vi, at mellem 80 – 100 % af børn med høretab, der er tilknyttet et treårigt specialiseret AVT-forløb, opnår det alderssvarende talesprog forud for skolestart. Vi formoder, at det samme vil gælde for danske børn med høretab, hvis de ligeledes får adgang til et specialiseret treårigt AVT-forløb. Vi ønsker med dette projekt at udarbejde en fremadrettet praksis, der sikrer, at danske børn med høretab opnår et alderssvarende talesprog forud for skolestart.

DANMARKS FØRSTE AVT-KLINIK

Over en projektperiode på fire år vil vi dokumentere børnenes talesproglige udbytte og AVT- metodens anvendelse i praksis i Danmark. Hvis det viser sig, at børnene opnår et alderssvarende talesprog, forpligter projektet sig til at udarbejde best practice for AVT i Danmark med henblik på implementering og forankring af AVT-metoden.

Vi vil konkret etablere en AVT-klinik med et treårigt forløb baseret på den evidensbaserede metode Auditory Verbal Therapy (AVT) med certificerede AV-undervisere. Udenlandske erfaringer viser, at det er en fordel, at man opbygger et AVT-forløb som et nyt selvstændigt tilbud frem for at integrere det på

Børn og unge med høretab

sygehusene eller i øvrige eksisterende tilbud. AVT-klinikken skal være fri for rutiner, kulturer og eksisterende mønstre og give frihed til, at teamet, organiseringen og strukturen kun er baseret på at kunne give fuldgældigt AVT. Det anslås, at der vil kunne deltage 100 familier med småbørn med høretab i projektperioden.

AVT-klinikken vil også som noget nyt være platform for at certificere audiologopæder i AVT, hvilket der i dag ikke er adgang til i Danmark. Dermed kan vi sikre en bredere forankring af metoden, hvis den viser de ønskede resultater.

Det kliniske arbejde med AVT på klinikken vil blive varetaget af audiologopæder, som alle er ved at blive certificeret som AV-undervisere. De forventes at blive certificeret i løbet af 2013, som de første i Danmark. AV-underviserne kommer fra stillinger på Østdansk CI-center og er blandt de mest erfarne i at lave auditiv og talesproglig stimulering af småbørn med CI i Danmark. Projektledelse, formidling, evaluering, afholdelse af temaftener, kurser og faglige konferencer varetages af deCibel medarbejdere, som har et mangeårigt bredt kendskab til målgruppen, som de har stor erfaring med at formidle til via blandt andet kurser, elektroniske nyhedsbrev og sociale medier – og erfaring i projektledelse.

SAMARBEJDSPARTNERE

Østdansk CI-Center, screeningstemaet og høreopædagogisk afdeling der er placeret på Rigshospitalet og Gentofte Hospital, er tætte samarbejdspartnere for AVT-klinikken. Børnene og deres familier henvises hertil, og det er vigtigt, at der er fokus på at få opbygget et samarbejde og en god vidensdeling omkring børnene.

Kommunerne er en anden vigtig samarbejdspart. De kan henvise familierne til AVT-klinikken, det er derfor vigtigt, at deres opfattelse af tilbuddet og samarbejdet løbende inddrages i AVT-klinikken tilbud. Ligesom de har vejledningspligten omkring familien, og derfor skal inddrages, så de er bedst muligt rustet til at varetage denne og videreformidle til fagfolk omkring barnet i daginstitutionen.

BUDGET

Projektet beløber sig over en fireårig periode til 12 mio. kr. Se i øvrigt specificerede budget.

For mere information kontakt venligst
Tanja Pihl Sandager, sekretariatsleder i deCibel
telefon: 30 23 38 13, mail: tanja@decibel.dk

* Betegnelsen høretab dækker over småbørn med høreapparater (HA), benforankrede høreapparater (BAHA), cochlear implant (CI), som er et højteknologisk høreapparat, der via et indopererede elektroder sender elektriske impulser til hørenerven - og hjernestammeimplantat (ABI), som bruger samme teknologi som et CI, men sender elektroniske signaler direkte til hjernestammen frem for til hørenerven.